

Art. 51 vragen over aanleg riolering Hemkade

Verscheidene huizen op de Hemkade zijn nog niet aangesloten op de riolering. De gemeente is nu gelukkig bezig deze huizen wel aan te sluiten op de riolering. De bewoners dienen als maximale bijdrage in de kosten € 1.000 te betalen, zoals vastgesteld in het B&W besluit van 27 januari 2011, alsmede zo gesteld in het antwoord van B&W van 18 april 2012 op mijn Art. 51 vragen over de rioolaansluitingen op de Westzanerdijk.

Om de riolering op de Hemkade op de meest kostefficiënte manier aan te leggen, is het nodig dat de gemeente op het rijtje van Hemkade 38 tot en met Hemkade 45 het recht van erfdiensbaarheid vestigt. De bewoners van Hemkade 38 en 40 willen daar echter slechts tegen vergoeding aan meewerken. Dat wil de gemeente niet. Dat heeft er nu toe geleid dat de gemeente alle bewoners van Hemkade 38 tot en met 45 voor het blok zet om € 5.120 te moeten betalen voor hun rioolaansluiting daar de gemeente nu meer kosten moet maken.

Wij hebben daarover de volgende vragen aan het College van B&W:

- 1) Hoe kan het dat ineens het bedrag van € 1.000, dat als maximum is vastgesteld door het B&W besluit van 2011, ineens wordt losgelaten als maximumbedrag voor de eigen bijdrage? Op welk besluit is dat gestoeld?
- 2) Bent u het met ons eens dat door de bewoners van de nrs. 39 en 41 tot en met 45 nu ineens vijf keer zoveel te laten betalen door de opstelling van de bewoners 38 en 40 de bewoners tegen elkaar uitgespeeld worden?
- 3) Is dat een handelwijze die de gemeente past, mede in het licht van Artikel 3.1 lid 2 van de Algemene Wet Bestuursrecht, waarin gesteld wordt dat gemeenten zorgvuldig in het verkeer met hun inwoners moeten omgaan?
- 4) Kunt u ons vertellen of de gemeente vaker een dergelijke handelwijze toepast in de omgang met bewoners?

Namens de fractie van GroenLinks, Romkje Mathkor

2015/229688

gemeente Zaanstad
Burgemeester & Wethouders

De leden van de gemeenteraad Zaanstad

Stadhuisplein 100
1506 MZ Zaandam
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

Telefoon 14 075
www.zaanstad.nl

DATUM	11-11-2015
ONS KENMERK	2015/229319
BIJLAGE(N)	2: B&W-besluit uit 2011 (2011/36355) en het B&W-voorstel uit 2011 (2011/36356)
DOORKIESNUMMER	075-6816507 (H. Grotenbreg)
PORTEFEUILLEHOUDER	
ONDERWERP	Art. 51 vragen over de aanleg riolering Hemkade

Geachte leden van de gemeenteraad,

Door mw. R. Mathkor zijn mede namens de fractie van GroenLinks vragen gesteld op grond van artikel 51 van het Reglement van Orde voor de gemeenteraad van Zaanstad, inzake de aanleg van riolering op de Hemkade.

De gestelde vragen beantwoorden wij als volgt:

Vraag 1: Hoe kan het dat ineens het bedrag van € 1.000, dat als maximum is vastgesteld door het B&W besluit van 2011, ineens wordt losgelaten als maximumbedrag voor de eigen bijdrage? Op welk besluit is dat gestoeld?

Deze handelswijze is gestoeld op het door u aangehaalde B&W-besluit. Bij de aanpak van het saneren van huishoudelijke lozingen is aan de bewoners het aanbod gedaan, dat zij slechts een deel van de kosten zelf hoefden bij te dragen (€ 1.000 euro). De gemeente legt de rioolvoorzieningen op particuliere erven aan en zal deze beheren en onderhouden. Dit aanbod is gedaan onder voorwaarde dat bewoners onderling en met de gemeente samenwerken. Ook is aangegeven dat de eigenaar zelf verantwoordelijk is voor het saneren van de lozing wanneer zij niet op het voorstel wensen in te gaan.

Inmiddels is de samenwerking met alle betrokken bewoners aan de Hemkade tot stand gekomen.

Ter informatie zijn het B&W-besluit uit 2011 (2011/36355) en het B&W-voorstel uit 2011 (2011/36356), waarin meer achterliggende argumentatie in verwoord, als bijlage toegevoegd.

Vraag 2: Bent u het met ons eens dat door de bewoners van de nrs. 39 en 41 tot en met 45 nu ineens vijf keer zoveel te laten betalen door de opstelling van de bewoners 38 en 40 de bewoners tegen elkaar uitgespeeld worden?

Nee. Als er achter de panden nr. 38 en nr.40 geen riool gelegd kan worden, kan ook niet in de afvoer van het afvalwater uit de andere panden voorzien worden. Het alternatief is een riool leggen aan de voorkant van deze woningen in de openbare weg. Voor deze oplossing is geen toestemming van de bewoners nodig maar het leidt wel tot extra kosten om kabels en leidingen te verleggen en het plaatsen van een extra pompput en persleiding om het afvalwater verder af te voeren. Ook in de beheersituatie leidt dit tot hogere kosten omdat pompen kwetsbare onderdelen zijn in een riolsysteem. De bewoners moeten meer kosten maken omdat over een grotere afstand nieuwe huisaansluitingen aangelegd moeten worden.

Omdat niet tot de gewenste samenwerking is gekomen en een en ander resulteert in suboptimale oplossing qua riool vervalt het aanbod van de gemeente en kan op basis van Aansluitverordening en bijhorende jaarlijks tariefstelling € 5.000,- in rekening gebracht worden.

Vraag 3: Is dat een handelwijze die de gemeente past, mede in het licht van Artikel 3.1 lid 2 van de Algemene Wet Bestuursrecht, waarin gesteld wordt dat gemeenten zorgvuldig in het verkeer met hun inwoners moeten omgaan?

De handelwijze is het resultaat van twee jaar lang informeren, gesprekken met de bewonersvereniging en individuele bewoners en het beantwoorden van brieven. In deze gang van zaken is de gewenste zorgvuldigheid betracht. Het resultaat van het gehele traject is dat met 19 andere bewoners in een vergelijkbare situatie tot overeenstemming is gekomen. Twee bewoners bleven aangeven dat het de aanleg van een riool op hun eigendom alleen zou worden toegestaan mits er een vergoeding voor de erfdienstbaarheid gegeven zou worden. Gedurende het hele traject heeft de gemeente zich op het standpunt gesteld dat dit uitgesloten was en het niet mogelijk was omdat dat in andere projecten van het saneren van huishoudelijke lozingen ook geweigerd is.

De bewoner van nr. 38 heeft inmiddels aangegeven akkoord te gaan met het riool in zijn achterpad. De bewoner van nr. 40 heeft inmiddels ondertekende documenten geretourneerd waarin toestemming wordt verleend riool in zijn achterpad te leggen.

Vraag 4: Kunt u ons vertellen of de gemeente vaker een dergelijke handelwijze toepast in de omgang met bewoners?

Nee, deze situatie is niet eerder voorgekomen bij het saneren van de huishoudelijke lozingen.

In het vertrouwen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

mr. G.H. Faber, burgemeester

Digitaal ondertekend door locoburgemeester J. Olthof op 11-11-2015

drs. A. Roggeveen, waarnemend gemeentesecretaris

Digitaal ondertekend door waarnemend gemeentesecretaris A. Roggeveen op 11-11-2015

B&W Besluitnota

Voorstel aan B&W

Dienst Wijken		d.d. B&W 8-3-11	Portefeuille: Beheer Buitenruimte	Registratienummer: 2011/36355 Reg.dd: 2-3-2011 Gemeente Zaanstad
Datum:	27 januari 2011	Agendapunt 7	Portefeuillehouder: L. Vissers-Koopman	
Opsteller:	H. Grotenbreg			
Telefoon:	(075) 681 6507	A B C besluit		
Versie:	1			

Onderwerp: sanering lozingen huishoudelijk afvalwater

Verwijst naar paragraaf 1 uit het bestuursakkoord.

Gevraagd besluit:

Ten aanzien van het saneren van lozingen van huishoudelijk afvalwater van ongerioleerde objecten in Zaanstad, vast te stellen dat:

1. In het geval er sprake is van een sanering van ongerioleerde lozing op het oppervlaktewater van bestaande bebouwing de maximale bijdrage van eigenaren van panden en woonboten aan de gemeentelijke rioleringswerken € 1.000,- bedraagt;
2. Daar waar het nodig is dat pompen worden geplaatst in de huisaansluiting om het huishoudelijk afvalwater te transporteren naar het rioolstelsel, de gemeente voor haar kosten op particulier terrein de pomp en de aansluiting ervan op het gemeentelijk riool zal realiseren, beheeren en onderhouden onder de voorwaarde dat:
 - a. eigenaren van woningen samenwerken om te komen tot één gezamenlijke aansluiting op het gemeentelijke rioleringsstelsel daar waar sprake is van bouwblokken of bij elkaar gelegen woningen,
 - b. eigenaren wederzijds en voor de gemeente bereid zijn tot het aangaan van erfdienstbaarheden.
3. Daar waar een pomp zoals genoemd onder 2, voor de gemeente niet toegankelijk is en niet naar gangbare maatstaven van techniek door de gemeente onderhouden kan worden, de eigenaar € 3.000,- vergoed krijgt voor de aanschaf en beheer en onderhoud van de pomp in zijn huisaansluiting.

Geheimhouding op grond van de Wet openbaarheid bestuur

☐ Ja ☒ N.V.T. ☐ bijlage

Communicatie (invullen in overleg met de afdeling communicatie).

Naast vermelding in Bestuurs Informatie Systeem (BIS)

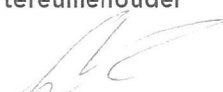
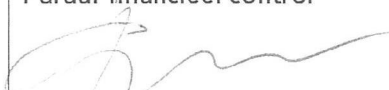
- ☒ Geen, alleen vermelden in het BestuursInformatieSysteem
- ☐ Geen, betreft alleen formele bekendmaking
- ☐ Directe communicatie aan specifieke groep (indien brief aan betrokkene, deze bijvoegen).
- ☐ Communicatie aan alle inwoners via één of meerdere gemeentebrede media zonder een actieve persbenadering
- ☐ Communicatie aan alle inwoners via één of meerdere gemeentebrede media met een actieve persbenadering (kernboodschap bijvoegen)
- ☐ Anders, nl

Gemeenteblad

☐ Ja ☒ N.V.T. ☐ CVDR

Aanbieden aan commissie en raad

- ☐ Ter kennisname (bijvoegen: Aanbiedingsbrief aan Raad)
- ☐ Ter besluitvorming (bijvoegen: Aanbiedingsbrief aan Raad + Inhoud voorstel aan Raad)
- ☐ Zienswijze vragen ex. art. 160, lid 2 of 169, lid 4 Gemeentewet (bijvoegen: Aanbiedingsbrief aan Raad + Inhoud voorstel aan B&W)
- ☒ N.V.T.

Paraaf sector/afdelingshoofd 	Paraaf directeur 	paraaf portefeuillehouder 2-3-11
Paraaf financieel control 	Paraaf juridisch control 11/3/2011	paraaf wijkwethouder en/of programmawethouder

B&W Besluit

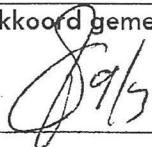
Beslissing B&W:

- ☒ Conform voorstel
☐ Aangehouden
☐ Gewijzigd t.o.v. voorstel
☐ Afgevoerd

Besluit¹:

1. Ten aanzien van het saneren van lozingen van huishoudelijk afvalwater van ongerioleerde objecten in Zaanstad, vast te stellen dat:
2. In het geval er sprake is van een sanering van ongerioleerde lozing op het oppervlaktewater van bestaande bebouwing de maximale bijdrage van eigenaren van panden en woonboten aan de gemeentelijke rioleringswerken € 1.000,- bedraagt;
3. Daar waar het nodig is dat pompen worden geplaatst in de huisaansluiting om het huishoudelijk afvalwater te transporteren naar het rioolstelsel, de gemeente voor haar kosten op particulier terrein de pomp en de aansluiting ervan op het gemeentelijk riool zal realiseren, beheren en onderhouden onder de voorwaarde dat:
4. Eigenaren van woningen samenwerken om te komen tot één gezamenlijke aansluiting op het gemeentelijke rioleringsstelsel daar waar sprake is van bouwblokken of bij elkaar gelegen woningen, eigenaren wederzijds en voor de gemeente bereid zijn tot het aangaan van erfdienstbaarheden.
5. Daar waar een pomp zoals genoemd onder 2, voor de gemeente niet toegankelijk is en niet naar gangbare maatstaven van techniek door de gemeente onderhouden kan worden, de eigenaar € 3.000,- vergoed krijgt voor de aanschaf en beheer en onderhoud van de pomp in zijn huisaansluiting.

Akkoord gemeentesecretaris na B&W:

¹ Vet gedrukt is afwijkend t.o.v. het voorgestelde besluit op pagina 1.

Aan: Het College van B & W van de Gemeente Zaanstad

Datum: 14 maart 2012

Betreft: Riolering Westzanerdijk

Geacht College,

Kennis genomen hebbend van de brief van de Werkgroep Riolering Westzanerdijk hebben wij in het kader van Art. 51 de volgende vragen:

1. Is het correct dat de kosten voor de aansluiting op het riool voor de bewoners ten noorden van de Westzanerdijk ongeveer € 1.000 per aansluiting zullen bedragen?
2. Is het ook correct dat in andere oude wijken waar riolering is aangelegd of vernieuwd de kosten geheel voor rekening van de gemeente zijn gekomen?
3. Hoe kan het College deze rechtsongelijkheid verklaren?
4. Heeft de gemeente overleg gehad met de bewoners over de meeste kostenbesparende methode om riolering aan te leggen?
5. Kan het College bevestigen dat de bewoners ten noorden van de Westzanerdijk tot 1993 rioolbelasting hebben moeten betalen? Zo ja, waaraan is dat geld besteed en op basis waarvan dienden ze die belasting te betalen?

Namens de fractie van GroenLinks,

Romkje Mathkor

Inhoud voorstel aan B&W

2011/36356

Reg. dd:

2-3-2011

Gemeente Zaanstad

Gevraagd besluit:

Ten aanzien van het saneren van lozingen van huishoudelijk afvalwater van ongerioleerde objecten in Zaanstad, vast te stellen dat:

1. In het geval er sprake is van een sanering van ongerioleerde lozing op het oppervlaktewater van bestaande bebouwing de maximale bijdrage van eigenaren van panden en woonboten aan de gemeentelijke rioleringswerken € 1.000,- bedraagt;
2. Daar waar het nodig is dat pompen worden geplaatst in de huisaansluiting om het huishoudelijk afvalwater te transporteren naar het rioolstelsel, de gemeente voor haar kosten op particulier terrein de pomp en de aansluiting ervan op het gemeentelijk riool zal realiseren, beheeren en onderhouden onder de voorwaarde dat:
 - a. eigenaren van woningen samenwerken om te komen tot één gezamenlijke aansluiting op het gemeentelijke rioleringsstelsel daar waar sprake is van bouwblokken of bij elkaar gelegen woningen,
 - b. eigenaren wederzijds en voor de gemeente bereid zijn tot het aangaan van erfdienstbaarheden.
3. Daar waar een pomp zoals genoemd onder 2, voor de gemeente niet toegankelijk is en niet naar gangbare maatstaven van techniek door de gemeente onderhouden kan worden, de eigenaar € 3.000,- vergoed krijgt voor de aanschaf en beheer en onderhoud van de pomp in zijn huisaansluiting.

Inleiding

In Zaanstad zijn zowel binnen als buiten de bebouwde kom 630 woningen en 80 woonboten nog niet aangesloten op het gemeentelijke riool. Het huishoudelijk afvalwater van deze objecten wordt in de huidige situatie via een septictank geloosd naar het oppervlaktewater. In het verleden werd dit gezien als een acceptabele situatie. Naar de huidige norm is het voor woningen gelegen binnen de bebouwde kom, maatschappelijk en milieutechnisch niet meer aanvaardbaar. In het kader van de wet Milieubeheer heeft de provincie nadere regels gesteld aan de huishoudelijke lozingen voor woningen buiten de bebouwde kom. Daar waar lozingen plaatsvinden in gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS-gebieden) worden gemeenten verplicht de lozingen te saneren. Woningen waarvan de lozing gesaneerd moet worden, zullen op het riool of op een 'individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater' (IBA) aangesloten moeten worden. Een IBA is een moderne versie van een septictank die het huishoudelijk afvalwater voor 90% tot 95% zuivert.

Het saneren van lozingen op het oppervlaktewater heeft ook consequenties voor eigenaren van de woningen die het betreft. Deze zullen in veel gevallen hun afvoeren binnen de woningen moeten aanpassen en zullen een aansluiting moeten maken op de gemeentelijke riolering. Op basis van de gemeentelijke rioolaansluitingsverordening zijn de kosten voor deze aansluiting volledig voor eigen rekening van de eigenaar. Als er geen gemeentelijk riool aanwezig is, zal ook bijgedragen moeten worden aan de (eerste) aanleg van het gemeentelijk riool. Op basis van de voor 2011 vastgestelde tarieven voor het maken van huisaansluitingen, zal een eigenaar van een object tot een maximum van € 4.765,- moeten bijdragen aan deze gemeentelijke kosten. Dit is dus exclusief de kosten voor aanpassingen die de eigenaar moet maken op eigen terrein waardoor de totale kosten hoger uitvallen.

Een bijkomend knelpunt is dat Zaanstad diverse dijkwoningen kent zoals op de Zuiddijk te Zaandam. Bij het saneren van de lozingen worden de eigenaren daardoor ook nog eens geconfronteerd met het feit dat een pomp in de huisaansluiting geplaatst moet worden om afvalwater op het niveau van de dijk aan te bieden. Eigenaren worden daardoor voor nog hogere kosten geplaatst.

Het beleid van de gemeente is gebaseerd op het creëren van rechtsgelijkheid. Bij de problematiek van het saneren van lozingen in Zaanstad kan de gemeente dit invullen door voor iedere eigenaar van een woning een vergelijkbare voorziening te bieden door een riool in de rijweg aan te leggen. Het wordt verder aan eigenaren overgelaten om hierop een aansluiting te realiseren. Door deze werkwijze ontstaat een ongelijkheid omdat eigenaren een verschillend niveau van inspanning en kosten moeten maken om van de aansluiting gebruik te kunnen maken.

De ervaringen die de gemeente tot nu toe heeft opgedaan met sanering van lozingen van huishoudelijk afvalwater maken het noodzakelijk om opnieuw vast te stellen welke uitgangspunten de gemeente wenst te hanteren ten aanzien van eigen verantwoordelijkheid van eigenaren en de kostentoedeling. Het beantwoorden van deze vraag is van belang voor toekomstige projecten die de gemeente op diverse plekken in Zaanstad nog moet uitvoeren zoals de Zuiddijk, de Westzanerdijk (Zaandam), Overtoom en Middel (Westzaan).

Beoogd resultaat

Te komen tot herijking van bestaand beleid ten aanzien van de rol van de gemeente en de verantwoordelijkheid van particulieren bij het saneren van huishoudelijke afvalwaterlozingen op oppervlaktewater.

Kader

De wet Milieubeheer

Op basis van de wet Milieubeheer worden eigenaren van panden verplicht om een aansluiting te realiseren als er een riool of andere zuiveringstechnische voorziening (IBA) binnen een afstand van 40 meter vanaf een pand is gelegen.

Is dat riool of deze IBA er niet er dan mag het afvalwater in het oppervlaktewater geloosd worden via een septictank. De wetgever biedt de mogelijkheid aan de provincie en de waterkwaliteitsbeheerder (in deze, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Rijkswaterstaat) om aanvullende voorwaarden te stellen.

Beleidsregel Provincie, Ontheffing Zorgplicht Stedelijk Afvalwater

Deze regeling geeft nadere beleidsregels voor het verlenen van ontheffing op basis van de Wet Milieubeheer voor het aansluiten op gemeentelijke riolering of andere zuiveringstechnische voorzieningen van woningen gelegen buiten de bebouwde kom en binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Ontheffing wordt verleend als aan onderstaande criteria wordt voldaan:

- de kosten voor aanleg van riolering bedraagt omgerekend per woning meer dan € 15.000,-;
- binnen 40 meter vanaf het perceel is het niet mogelijk om een IBA te plaatsen in de openbare ruimte en;
- de eigenaar staat het niet toe om een IBA te plaatsen op particulier terrein.

De intentie van de Provincie Noord-Holland is voor 2014 alle panden in Noord-Holland, gelegen binnen de EHS aangesloten te hebben op het riool of een IBA.

De belangrijkste EHS-gebieden binnen Zaanstad zijn het Guisveld, de Reef, Polder Westzaan, het Noorderveen, de Kalverpolder en het Jagersveld.

Standpunt Rijkswaterstaat

De waterkwaliteitsbeheerder voor het Noordzeekanaal (Rijkswaterstaat) kent geen beleidsregel voor ontheffing zorgplicht stedelijk afvalwater zoals de provincie die heeft. In ambtelijk overleg heeft Rijkswaterstaat aangegeven dat de woonboten op de locatie Zijkanaal D van een zuiveringstechnische voorziening dienen te worden voorzien. Dit en gelet op het feit dat de gemeente heeft besloten om het innemen van een ligplaats voor woonboten op deze locatie mogelijk te maken, zal bij deerschikking van ligplaatsen op deze locatie de gemeente een riolering realiseren om te komen tot het saneren van ongezuiverde lozingen op het oppervlaktewater.

Standpunt Hoogheemraadschap

De waterkwaliteitsbeheerder voor binnendijs gebied en de vaarwegen Zaan en Nauernasche Vaart (Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier) heeft aangegeven dat de ongezuiverde lozingen ten gevolge van woonboten in de Nauernasche Vaart in Krommenie en de woonboten op overige locaties, geen knelpunten opleveren ten aanzien van de waterkwaliteit. Het oppervlaktewater is in staat om de ongezuiverde lozingen in voldoende mate te reinigen.

Rioolaansluitingsverordening Zaanstad

In de Rioolaansluitingsverordening is vastgelegd dat eigenaren verantwoordelijk zijn voor de rioolvoorziening in de woning en op het particuliere terrein en dat de eigenaar moet betalen voor het maken van een aansluiting op het gemeentelijk riool.

In het verlengde van de Rioolaansluitingsverordening worden jaarlijks de tarieven vastgesteld waartegen rioolaansluitingen worden tussen de woning en het gemeentelijk riool gelegd. Voor 2011 is het maximale tarief gesteld op € 4.765,-. Maar ook is vastgelegd dat als op initiatief van de gemeente een aansluiting gemaakt wordt, het college per project een andere maximale eigen bijdrage kan bepalen.

Diverse projectbesluiten

Bij een aantal projecten dat in het verleden is uitgevoerd is door het college besloten om de maximale bijdrage van eigenaren vast te stellen op € 1.000,-. Deze werkwijze heeft beoogd om de medewerking van eigenaren te krijgen om te komen tot sanering van de lozingen op het oppervlaktewater en om de financiële last te beperken tot een acceptabel niveau.

Argumenten

De gemeente zal in gebieden waar nu lozingen van huishoudelijk afvalwater aanwezig zijn, de komende jaren riolering gaan aanleggen of komen tot de aanleg van IBA's. De eigenaren worden in eerste instantie verzocht maar uiteindelijk verplicht tot het aansluiten van hun woningen op het riool of IBA.

Bij het saneren van lozingen van huishoudelijk afvalwater op basis van het voorgestelde beleid worden 430 woningen aangesloten op het riool, bij 65 woningen een IBA geplaatst en de 26 woonboten gelegen in Zijkanaal D ook aangesloten op het riool. Voor 135 woningen blijft het mogelijk te lozen via de bestaande septictank en 54 woonboten hoeven niet aangesloten te worden.

Voorgesteld wordt bij de sanering van lozingen van huishoudelijk afvalwater, de rolverdeling tussen eigenaren en gemeente te wijzigen. Deze wijziging van beleid biedt een aantal voordelen, te weten:

- Er is meer draagvlak bij eigenaren van woningen om te komen tot de sanering van lozingen van huishoudelijk afvalwater en mee te werken aan kwaliteitsverbetering van het milieu. Dit draagvlak wordt verbeterd doordat de eigenaar zich kan beperken tot het aanpassen van binnenhuisriolering en het verwijderen van de oude afvoer (leiding naar de sloot en eventueel een septictank) en het maken van een nieuwe aansluiting op het aangeboden punt waarop geloozd mag worden.
- Het overnemen van verantwoordelijkheden en kosten door de gemeente doet ook recht aan het gevoel dat het opheffen van de lozing op oppervlaktewater een algemeen maatschappelijk doel dient (verbeteren milieukwaliteit oppervlaktewater). De eigenaren vinden de huidige eigen bijdrage onrechtvaardig omdat zij individueel zulke hoge kosten moeten maken.
- Door als gemeente de maximale bijdrage van eigenaren van panden vast te stellen op € 1.000,- sluit dit aan op besluiten die in het verleden bij een aantal eerder gerealiseerde saneringsprojecten is genomen.
- Het overnemen van de aanleg van de pompen in de huisaansluiting, biedt de mogelijkheid voor de gemeente om zelfstandig de keuze te maken tussen een persleidingsysteem of een vrij-vervalrioel. De plaatselijke situaties bepalen welk systeem voor de gemeente realiseerbaar is. In de huidige situatie heeft de voorkeur van de gemeente voor een bepaald rioleringssysteem (persleidingsysteem) met als nadeel dat dit kostenverhogend werkt voor eigenaren van woningen (zij worden verplicht om een pomp te plaatsen). Het realiseren van

een voordelige aansluitmogelijkheid voor de eigenaren van woningen betekent dat de gemeente wordt opgezadeld met een zeer moeilijk te beheren rioleringsstelsel met veel hogere aanlegkosten. Door het eigendom, beheer en onderhoud van de pompen over te nemen van de eigenaren van woningen, neemt de gemeente een belangrijk knelpunt weg.

- Door het beheer van de pompen over te nemen garandeert dit een betere werking van het gehele persleidingssysteem en daarmee leidt dit tot lagere beheer- en onderhoudskosten.
- Het beperken van het aantal aansluitingen in een persleidingssysteem verlaagt de totale maatschappelijke kosten (kosten gemeente en particulieren). Door het afvalwater van een groep woningen door één pomp te verpompen naar het gemeentelijke persleidingssysteem, wordt bespaard in onderhoud- en beheerkosten van de pompen en is het persleidingssysteem beter te beheren. Om beperking van het aantal aansluitingen te realiseren is samenwerking nodig tussen eigenaren waarbij zij afzien van een afzonderlijke aansluiting en in plaats daarvan kiezen voor een gezamenlijke voorziening. Deze samenwerking tussen eigenaren kan worden bewerkstelligd door als gemeente alleen het beheer over te nemen van pompen van bouwblokken en bij elkaar gelegen woningen waar eigenaren in gezamenlijkheid tot een voor de gemeente goede oplossing zijn gekomen.
- Het beheren van pompen is geen dagelijkse routing van eigenaren van woningen en is in betere handen bij een professionele organisatie. Door het beheer van de pompen over te nemen garandeert dit een betere werking van het gehele persleidingssysteem.

Deze verandering van verantwoordelijkheden bij de sanering van lozingen van huishoudelijk afvalwater heeft ook een aantal nadelen te weten:

- Het overnemen van de aanleg en beheer van de pompen is voor de gemeente een extra kostenpost. De kosten voor de gemeente kunnen worden beperkt door het aantal aansluitingen te beperken door meerdere panden aan te sluiten op dezelfde pomp. De kosten voor beheer van het gemeentelijke persleidingssysteem komen daarmee ook lager uit omdat de afstelling van het persleidingssysteem beter te reguleren is en problemen gemakkelijker te herleiden zijn.
- In het verleden zijn (op initiatief van de eigenaar) woningen op het riool aangesloten waarbij eigenaren zelf zorg hebben gedragen voor een pomp. Dit betreft woningen waar wel een riool aanwezig was maar hoogteverschillen overbrugd moeten worden om het afvalwater van de woning in het gemeentelijk riool te krijgen. De kosten voor het maken van een aansluiting zijn afgerekend conform de toen geldende tarieven. Deze eigenaren van woningen zullen de gemeente wellicht verzoeken om terugbetaling van de kosten voor de pomp. De inschatting is dat het aantal gevallen beperkt is waarbij op deze wijze gehandeld is. Gegevens hierover zijn niet te achterhalen omdat bij het maken van een aansluiting niet wordt vastgelegd welke voorziening in pandig zijn. Wanneer deze gevallen zich toch zouden melden wordt voorgesteld niet over te gaan tot restitutie van gemaakte kosten omdat betrokken eigenaren voorheen op vrijwillige basis hebben gekozen bedoelde pomp te plaatsen. In de huidige situatie is sprake van gewijzigd beleid van hogere overheden die bewoners nu verplichten deze aanpassing te doen.

Bij het plaatsen van pompen op particulier terrein biedt de gemeente een dienst die te allen tijde en met gebruikelijk middelen geleverd moet kunnen worden. Dit betekent niet dat op iedere willekeurige plek op het perceel een aansluitpunt gemaakt kan worden. De pompputten moeten vanuit de openbare weg zichtbaar zijn, er moet een onderhoudswagen nabij de pomp kunnen komen en riolen moeten vanuit de openbare weg schoongemaakt kunnen worden. De meeste pompputten zullen dus geplaatst gaan worden op de erfgrans, aan de voorkant van woningen.

Niet op alle locaties is het mogelijk onder bovenstaande voorwaarden een aansluitpunt te bieden. Vooral aan de Zuiddijk en Hogendijk liggen bestaande lozingspunten achter gesloten rijen van bebouwing en in tuinen met veel opstallen. Eigenaren zullen daar zelf zorg moeten dragen voor een pompvoorziening en die moeten gaan onderhouden. Voorgesteld wordt de eigenaren compenseren voor hun activiteiten door € 2.000,- te vergoeden voor de aanschaf van een pomp en € 1.000,- voor het toekomstig beheer en onderhoud van de pomp. In totaal betreft het dus een eenmalige tegemoetkoming van € 3.000,-. Hiermee worden zij vergelijkbaar met de eigenaren waar wel

voorzieningen voor getroffen worden. De kosten worden pas vergoed als de pomp ook daadwerkelijk functioneert.

De regeling om € 3.000,- te vergoeden voor de aanschaf, beheer en onderhoud van een pomp is niet van toepassing op de eigenaren die niet wensen mee te werken aan een oplossing of het niet wenselijk achten dat op hun perceel een erfdienstbaarheid komt te rusten. Als zij niet op het aanbod van de gemeente wensen in te gaan zullen zij uiteindelijk, omdat binnen 40 meter vanaf hun woning een riool ligt, door het hoogheemraadschap gedwongen worden een aansluiting te maken. Door niet samen te werken ontstaat een minder goed te beheren riolsysteem en daarmee hogere kosten voor de gemeente. Om die reden zal de gemeente ook niet tegemoet treden in de kosten voor de aanleg, beheer en onderhoud van de pomp.

De problematiek van lozing van huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater heeft ook betrekking op woonboten. Bij een beperkt aantal lozingen op ruim en open water kan het oppervlaktewater de vervuiling ten gevolge van afvalwaterlozingen verwerken. Bij een concentratie van woonboten leiden deze lozingen tot overlast en is het ook meer rendabel een riolering aan te leggen. De meeste grotere woonbootlocaties zoals de Braakdijk, 't Kalf en Westzijderveld zijn al van riolering voorzien.

Voorgesteld wordt om alleen voor bestaande bebouwing de maximale bijdrage vast te stellen op € 1.000,- en de eigenaren tegemoet te komen in het beheer en onderhoud van rioolvoorzieningen omdat deze groep eigenaren geconfronteerd wordt met aangescherpt beleid van overheidswege. Voor nieuwbouw wordt voorgesteld de maximale bijdrage) te hanteren zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld in het verlengde van de Riolaansluitingsverordening Zaanstad. Voor 2011 is dit tarief € 4.765,-. Dit aangezien het een vrij keuze is om deze woningen te bouwen in een omgeving die bepaalde beperkingen kent. Verondersteld mag worden dat wetgeving bekend is bij de ontwikkelaar en daarmee zijn ook de financiële consequenties bekend zijn deze partij.

Draagvlak

In het algemeen zien betrokken eigenaren het feit dat de woning niet aangesloten is op het riool niet als hun probleem. De mindere waterkwaliteit in de sloot waarin geloosd wordt, wordt niet als problematisch gezien. Verbetering van de waterkwaliteit wordt gezien als een maatschappelijk nut wat uit de algemene middelen gedekt zou moeten worden. De huidige bijdrage van € 4.765,- voor het aanleggen van gemeentelijk riool vinden zij onredelijk aangezien de eigenaar voor hogere kosten wordt geplaatst voor het aanpassen van de binnenhuisriolering, het verwijderen van de bestaande aansluiting en het realiseren van de aansluiting op het gemeentelijk riool.

Het vaststellen van de eigen bijdrage van eigenaren op € 1.000,-, komt tegemoet aan de beleving van de eigenaren dat aanleg van riolering tot doel heeft om waterkwaliteit in algemene zin te verbeteren en dat hiermee een maatschappelijk doel wordt gediend. Bij eerdere projecten waarbij ongerioleerde lozingen op het oppervlaktewater zijn gesaneerd is gebleken dat eigenaren van woningen kunnen instemmen met een eigen bijdrage van € 1.000,-. De verwachting is dat bij toekomstige projecten een gelijk draagvlak voor de eigen bijdrage is te verwachten.

In een aantal situaties heeft de gemeente sterk de voorkeur om een persleidingsysteem te realiseren aangezien dit lagere aanleg- en exploitatiekosten kent. Nadeel is dat deze keuze kostenverhogend werkt voor de eigenaar van de woning. Het voorstel om voor rekening van de gemeente de aanleg, beheer en onderhoud van de pomp te verzorgen, zal ertoe leiden dat dit knelpunt wordt weggenomen.

Het alternatief waarbij de gemeente voor haar eigen systeem kiest en daarmee burgers verplicht kosten te maken zonder hen daarin tegemoet te treden, kan als onrechtvaardig worden beoordeeld. Om deze reden wordt dit dan ook niet voorgesteld.

Externe oriëntatie

Het Rijk kent een subsidieregeling om het aansluiten van woonboten te stimuleren. Zij subsidiëren maximaal € 2.000,- per aansluiting aan de eigenaar. De gemeente kan namens eigenaren deze subsidie aanvragen. De aansluiting zal voor 1 juli 2017 gerealiseerd moeten worden. Het Rijk is te kennen gegeven dat de gemeente Zaanstad voor 2017 overweegt verschillende woonboten aan te sluiten op het riool en er is verzocht subsidiebudget hiervoor te reserveren.

Financiële consequenties

De uitgave voor het saneringsproject bedraagt € 4,5 miljoen. De inkomsten bedragen € 545.000,- bestaande uit een bedrag van € 495.000,- van de eigen bijdrage van eigenaren en € 50.000,- subsidie van het rijk voor het aansluiten van woonboten in zijkanaal D. Daarmee bedragen de kosten voor de gemeente per saldo € 3.955.000,- miljoen.

In het MIP is een bedrag voor sanering van ongezuiverde lozingen op het oppervlaktewater € 4,4 miljoen geraamd. De kapitaallasten zullen worden gedekt door de brede rioolheffing in de komende jaren. Het voorgestelde beleid kan dus tot uitvoering gebracht worden zonder extra verhoging van de rioolheffing.

Juridische consequenties

De wet Milieubeheer verplicht de gemeente om rioolafvalwater in te zamelen en af te voeren. De provincie is het bevoegde gezag om ontheffing te mogen verlenen voor deze zorgplicht. Ontheffing om te rioleren en in plaats daarvan IBA's te plaatsen, kan verkregen worden op basis van de Beleidsregel Ontheffing Zorgplicht Stedelijk Afvalwater Noord-Holland 2009 (d.d. 8 december 2009).

Indien de inzet van de gemeente, door onwilligheid van eigenaren, niet leidt tot aan aansluiting op het riool of IBA wordt de eigenaar verantwoordelijk voor het saneren van de lozing.

Nader uitgewerkt zal worden onder welke voorwaarden en op welke wijze de eigenaren vergoed zullen worden die zelf zorg moeten dragen voor een pompvoorziening.

In het verleden zijn vergelijkbare saneringsprojecten uitgevoerd op de Haaldersbroek en Zaanse Schans te Zaandam, in Nauerna, Westzaan en Assendelft. Eigenaren zijn indertijd op vergelijkbare wijze ontzorgd. Aangezien toen gebruik gemaakt kon worden van een ruime subsidiemogelijkheid van het Rijk (verfijningsbijdrage) zijn bij de eigenaren geen kosten in rekening gebracht voor de werkzaamheden die de gemeente uitvoerde.

In de Riolaansluitverordening, door de raad vastgesteld in 1998, wordt de overgang tussen het gemeentelijke en particuliere deel van de riolaansluiting nader geregeld. In de verordening wordt er vanuit gegaan dat het gemeentelijke deel van de riolaansluiting in het openbare gebied ligt en het overdrachtpunt tussen gemeente en particulier op de erfgrens ligt. Met dit voorstel komt het deel van de riolaansluiting die door de gemeente wordt beheerd op particulier terrein te liggen. Aangezien er een duidelijk punt is aan te wijzen waar de gemeentelijke verantwoordelijkheid begint, (namelijk de pompput) behoeft dit in de verordening geen wijziging.

Het voorstel conflicteert wel met artikel 11 van de Riolaansluitingsverordening. Met dit voorstel zal de gemeente de IBA's gaan beheren en onderhouden. In de verordening is vastgelegd dat eigenaren dit doen. Door hogere regelgeving (provinciaal beleid) is het in beheer nemen van de IBA's onontkoombaar. Bij een herziening van de Riolaansluitingsverordening zal nagegaan worden gezien of de consequenties van het voorstel vertaald moeten worden in regelgeving. Aangezien er nu geen bezwaren te verwachten zijn, omdat eigenaren tegemoet worden gekomen in de kosten, wordt voorgesteld te anticiperen op de voorgenomen herziening van de verordening.

Aanpak/uitvoering

Uitvoering gevende aan bovenstaand besluiten zal resulteren in:

- Het aansluiten van 430 woningen op het riool;
- Het aansluiten van 65 woningen op een IBA;
- Het aansluiten op het riool van de 26 woonboten gelegen in Zijkanaal D.

Voor 135 woningen blijft het mogelijk te lozen via de bestaande septictank en 54 woonboten hoeven niet aangesloten te worden.

Aankomende 4 jaar zal deze problematiek per deellocatie aangepakt worden zodat in 2014, conform het provinciale beleid, alle woningen een rioolvoorziening hebben. Als eerste zal met eigenaren langs de Westzanerdijk/Overtoom in Zaandam en Westzaan en aan Middel in Westzaan overleg gevoerd worden. Nadat ontheffing is verkregen bij de provincie zal een vergelijkbaar traject ingezet worden om de bedoelde 65 woningen van een IBA te voorzien.

Het aansluiten van ongerioleerde woningen langs de Zuiddijk zal meegenomen worden binnen het project "Vervangen riolering en herinrichten Zuiddijk".

Bij contacten met eigenaren wordt gecommuniceerd dat de lozingen op oppervlaktewater een gezamenlijk probleem is en een saneringsproject alleen kan slagen bij een goede samenwerking tussen de eigenaren onderling en tussen de eigenaren en de gemeente. De gemeente extra investeringen doet om het probleem op te lossen. Verder zal duidelijk gemaakt worden dat als op het aanbod van de gemeente niet ingegaan wordt, de lozing van huishoudelijk afvalwater op oppervlaktewater de verantwoording wordt van de eigenaar en als er een riool binnen 40 meter vanaf het pand aanwezig is, alsnog een aansluiting, maar dan op kosten van de eigenaar, door het hoogheemraadschap afgedwongen zal worden.

Behandelend ambtenaar H. Grotenbreg

Versie: 1

Datum: 27 januari 2011

College van B & W van de gemeente Zaanstad
Postbus 200
1500 GA Zaandam

Datum: 16 november 2013

Onderwerp

Aanleg riolering ten behoeve van aansluiting woningen Hemkade nr. 25 t/m 45

Geacht College,

De gemeente Zaanstad is in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewater verplicht gesteld om woningen in het buitengebied die nog niet zijn aangesloten op het openbare rioleringsnet hierop aan te sluiten.

De woningen gelegen aan de Hemkade nr. 25 t/m 45 zijn momenteel niet aangesloten op het openbare rioleringsnet en dienen overeenkomstig eerder genoemde wet ook te worden aangesloten.

In september 2007 heeft het adviesbureau Arcadis in opdracht van de gemeente Zaanstad geïnventariseerd of de voorzieningen in de vorm van een septictank voor bovengenoemde woningen nog goed werkten en zou afhankelijk van de door de gemeente Zaanstad te maken kosten een plan van aanpak opstellen.

Mocht blijken dat het rioolafvoer aangepast moet worden dan zou iedere bewoner daar ruim van tevoren over worden geïnformeerd.

Echter na deze inventarisatie hebben de betrokken bewoners van de gemeente Zaanstad jarenlang niets meer vernomen. Vanwege het feit dat zich steeds meer problemen gingen voordoen met de septictank door het scheuren van wanden en/of deksels heeft de Belangengroep Bewoners Hemkade - P. Ghijsenlaan (BBHPG) bij de gemeente aan de bel getrokken om nader te kunnen vaststellen of de woningen nu wel of niet aangesloten moeten worden.

Wij hebben op dit moment een 3-tal punten waarvoor we hierbij uw aandacht en reactie vragen.

1. Vergoeding.

Tijdens diverse telefoongesprekken is door de gemeente toegezegd dat in 2010 alle woningen zullen zijn aangesloten op het rioleringsnetwerk. Voor de bewoners een noodzaak omdat vele septictanks waarop de woningen nu zijn aangesloten, aan vervanging toe zijn wat bij de ambtenaren van de afdeling Beleid & Ondersteuning ook bekend is. Een investering van vele duizenden euro's die niet noodzakelijk is als de woningen tijdig aangesloten zijn op het openbare rioleringsnet.

Helaas moeten we constateren dat nu anno 2013, met vele slecht gecommuniceerde planningsverschuivingen, de betrokken woningen nog steeds niet zijn aangesloten op het openbare riool. Inmiddels heeft dit uitstel voor een aantal bewoners geleid tot een onnodige investering in de bestaande septictank. Investerings ter grootte van tussen de 500 en 1000 euro per defecte septictank. Wij zijn van mening dat de bewoners recht hebben op vergoeding van deze gemaakte kosten welke veroorzaakt zijn door vertragingen bij de gemeente Zaanstad.

Wij vernemen ten aanzien van dit punt graag uw reactie en stellen een gesprek met de gemeente op prijs.

2. Communicatie.

Er is middels een brief van 10 september 2013 "Start monitoring zakkingsgedrag" door de gemeente bekend gemaakt aan de bewoners dat de woningen/bouwwerken aan de Hemkade aan een risicoanalyse zijn onderworpen en dat de uitkomst hiervan is dat er kenmerken zijn die op funderingsproblemen kunnen duiden. Inmiddels is hierover met uw gemeente gecommuniceerd met de bewoners van Hemkade 36, de heer K. van Reenen en mw. M. Fluitsma (brief van 25 september, 9 oktober en 21 oktober 2013).

Aangezien dit onderwerp alle bewoners van de Hemkade aangaat stellen we het zeer op prijs dat de Belangenvereniging Bewoners Hemkade - P. Ghijsenlaan ook wordt geïnformeerd bij toekomstige correspondentie over dit onderwerp. Alle eerder genoemde correspondentie tussen de bewoners van hemkade 36 en de gemeente dient gezien te worden als correspondentie gericht aan alle bewoners aan de Hemkade 25 t/m 45. Toekomstige correspondentie over dit onderwerp en de aanleg riolering zal in principe plaatsvinden door het bestuur van de Belangenvereniging Bewoners Hemkade - P. Ghijsenlaan vertegenwoordigende (de bewoners) de leden van de vereniging.

3. Realisatie.

Op dit moment zijn er gesprekken gaande met de heer van Swol en de heer Reuver van uw gemeente met betrekking tot de aanleg van het riool, de uitvoeringswijze, communicatie met de bewoners en planning. Hierbij wordt als uitgangpunt gehanteerd dat de riolering wordt gerealiseerd in het eerste kwartaal van 2014. Wij moeten helaas constateren dat de tijdens deze gesprekken gemaakte afspraken moeizaam of soms geheel niet worden nagekomen. Dit geeft ons weinig vertrouwen en ontstaat wederom het beeld "het zal wel gaan verschuiven" met alle gevolgen van dien. Zie hetgeen beschreven is onder punt 1 van dit schrijven.

Aangezien de bestaande septictanks zeer dringend aan vervanging toe zijn is het van groot belang dat deze planning "1^e kwartaal 2014" deze keer gerealiseerd wordt. Onder verwijzing naar het gestelde onder punt 1 zullen tijdelijke noodzakelijke herstelkosten t/m het moment van aansluiting op het rioolnetwerk voor rekening van de gemeente Zaanstad zijn. Dit is toch het minste wat de gemeente in deze situatie haar bewoners ter compensatie uit "coulance" dient aan te bieden.

Om dit project "aansluiten op riolering" tot een goed einde te laten komen bieden we aan dat er een tijdelijke "projectgroep" wordt ingesteld met een afvaardiging van bewoners om hier vorm en inhoud aan te geven .

Wij zijn graag bereid deze brief nader mondeling toe te lichten.

Namens het bestuur Belangenvereniging Bewoners Hemkade - P. Ghijsenlaan e.o.

Ron van den Ende

Voorzitter

Ger Langhout

Secretaris

Correspondentieadres:
secretaris Belangenvereniging Hemkade-Pieter Ghijsenlaan e.o
Hemkade 37
1506 PS Zaandam